

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622202677
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622202677.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. H., narodený XX.XX.XXXX, t.č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny Lučenec so sídlom Železničná 1213/26, Lučenec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky XX.XX.XXXX H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXA K. G., K./T X BN a otca N. B., naXXB. bytom XXB.alý W., za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, o návrhu na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/35/2019-98 zo dňa 10.10.2019, právoplatného a vykonateľného dňa 30.11.2019 v časti určenia zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým S. H., narodeným XX.XX.XXXX s a b u d e v y k o n á v a ť v Reedukačnom centre Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre.

II. Matka D. H., narodená XX.XX.XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého S. H., narodeného XX.XX.XXXX mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia na účet Reedukačného centra, Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre.

III. B.S. B., narodený XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého XX %, narodeného XX.XX.XXXX mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia na účet Reedukačného centra, Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 28.06.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“) žiadal o zmenu zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti pre maloletého M.H., narodený XX.XX.XXXX, a to do Reedukačného centra, Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre. Podľa správy Centra pre deti a rodiny Lučenec sa správanie maloletého v poslednom období výrazne zhoršilo. Po ukončení hospitalizácie maloletého v detskej psychiatrickej liečebni v R. dňa 22.10.2021 bolo správanie maloletého primerané. Postupom času sa u maloletého začali objavovať problémy vo fungovaní na skupine s jeho správaním. Konkrétne si neplnil svoje úlohy v rámci skupiny, nerešpektoval pokyny vychovávateľov, neskoro prichádzal zo školy a odchádzal z posledných vyučovacích hodín. Opakovane klamal a vymýšľal si. Dňa 22.04.2022 bol maloletý SBS službou Obchodného centra Galéria pristihnutý pri krádeži bagety v potravinách Billa. Po privolaní policajnej hliadky bola maloletému udelená bloková pokuta. Dňa 29.04.2022 maloletý absolvoval výsluch na polícii z dôvodu nahovárania mladšieho chlapca pod hrozbou bitky na krádež. Vec bola postúpená na objasnenie priestupku, resp. ako podnet na

začatie konania o priestupku na Okresný úrad Lučenec na príslušný odbor. Vychovávateľ z centra upozornil opatrovníka, že maloletý natočil video ako onanuje na WC a následne video posielal cez sociálnu sieť cudziemu dievčaťu. Svoje fotky a videá zo sexuálnym charakterom tejto osobe posielal opakovane. Maloletý je dispenzarizovaný na pedopsychiatrii a užíva predpísané lieky. Z podania na č. I. 66 spisu (ide o emailovú komunikáciu Centra pre deti a rodiny Lučenec) vyplýva, že maloletý bol dňa 21.07.2022 hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici profesora Matulaya v Kremnici s dĺžkou hospitalizácie približne 3 týždne.

2. Podaním doručeným súdu dňa 16.08.2022 úrad navrhol nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd do rozhodnutia vo veci samej odovzdal maloletého do starostlivosti reedukačného centra. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že pojednávanie vo veci je vytyčené na deň 07.09.2022. Maloletý by mal do reedukačného centra nastúpiť dňa 01.09.2022, aby od 02.09.2022 mohol nastúpiť do školy. Z dôvodu skutočností uvedených v podanom návrhu, ako aj zabezpečenia povinnej školskej dochádzky maloletého súd uznesením č. k. 15P/70/2020-83 zo dňa 22.08.2022, vykonateľného dňa 22.08.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil Centru pre deti a rodiny W. so sídlom Železničná 1213/26 Lučenec povinnosť dočasne odovzdať maloletého S. H., narodeného XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Veľké Leváre 1106, Veľké Leváre. Predmetné neodkladné opatrenie upravovalo pomery maloletého do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 15P/70/2022.

3. Z odpovede Reedukačného centra Veľké Leváre zo dňa 15.06.2022 je zrejmé, že reedukačné centrum vyjadrilo súhlas s prijatím maloletého S. H. do predmetného zariadenia na základe rozhodnutia súdu. Z predloženej e-mailovej komunikácie medzi Centrom pre deti a rodiny W. a súdom mal súd preukázané, že maloletý S. H. bol odovzdaný do starostlivosti Reedukačného centra Veľké Leváre dňa 30.08.2022.

4. Rodičia maloletého dieťaťa sa k návrhu úradu na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nevyjadrili.

5. Súd nariadil pojednávanie dňa 07.09.2022, rodičia maloletého dieťaťa neboli na pojednávaní prítomní, matka maloletého mala doručenie predvolania vykázané fikciou dňa 20.07.2022. Otec maloletého mal doručenie predvolania vykázané fikciou dňa 19.07.2022. Návrh na začatie konania bol obom rodičom doručený osobitným spôsobom v zmysle § 116 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Na základe uvedených skutočností súd nariadil pojednávanie v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa v súlade s 180 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, prečítaním návrhu na začatie konania zo dňa 27.06.2022, správy z Centra pre deti a rodiny W. zo dňa 06.06.2022, odpovede Reedukačného centra Veľké Leváre zo dňa 15.06.2022, rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/35/2019-98 zo dňa 10.10.2019, právoplatný a vykonateľný dňa 30.11.2019, návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 16.08.2022, uznesenia Okresného súdu Lučenec č.k. 15P/70/2022-83 zo dňa 22.08.2022, oznámenia o odovzdaní dieťaťa zo dňa 31.08.2022.

7. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/35/2019-98 zo dňa 10.10.2019, právoplatným a vykonateľným dňa 30.11.2019 súd zrušil pestúnsku starostlivosť nariadenú nad maloletým XX,-Eur H. (výrok I.), nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť, ktorá sa v zmysle predmetného rozsudku vykonávala v Centre pre deti a rodiny Lučenec (výrok II.), rodičom maloletého bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 50,-Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Lučenec (výrok III. a IV.).

8. Na pojednávaní kolízny opatrovník mal za to, že podaný návrh na zmenu zariadenia je dôvodný vzhľadom na problematické správanie maloletého S.. Problémové správanie maloletého nebolo možné riešiť v Centre pre deti a rodiny, čo potvrdil aj psychológ maloletého. Preto bol podaný návrh na jeho premiestnenie do režimového zariadenia, nakoľko problémové správanie maloletého je potrebné riešiť v zariadení s pevným režimom. Pred podaním návrhu sa centrum snažilo riešiť problémové správanie maloletého cestou psychológa, ako aj psychiatrickým liečením. Bol na psychiatrickom liečení v Hrani. Po návrate z psychiatrického liečenia bolo správanie maloletého istý čas na dobrej úrovni, avšak časom sa jeho správanie začalo opäť zhoršovať a nepomohla už ani medikamentózna liečba. Psychiater

odmietol navýšiť medikamentóznú liečbu, nakoľko by to už nebolo možné a zároveň mal za to, že správanie maloletého nie je spôsobené ani tak psychickou poruchou, keďže maloletý S. mal vždy veľmi problémové správanie, ale z dôvodu, že maloletý udržuje z celej rodiny kontakt len so sestrou, ktorá je už dospelá. S matkou komunikuje len veľmi sporadicky cez messenger, a teda podľa kolízneho opatrovníka problémové správanie je u maloletého spôsobené nedostatkom lásky, ktorá mu chýba zo strany rodinných príslušníkov. Na základe uvedených skutočností kolízny opatrovník zotrval na podanom návrhu a žiadal maloletého umiestniť na výkon ústavnej starostlivosti do Reedukačného centra Veľké Leváre, kde mu bude možné poskytnúť potrebnú starostlivosť. Výšku výživného ponechal na rozhodnutie súdu.

9. Zástupca Okresnej prokuratúra na pojednávaní uviedol, že dôvodom vstupu Okresnej prokuratúry Lučenec do konania bola skutočnosť, že previerkami v zariadeniach, kde sú umiestnené osoby maloleté na základe rozhodnutia súdu, ktorým je aj Centrum pre deti a rodiny Pastelka, boli získané informácie o nevhodnom správaní maloletého I. M. aj v trestných registroch bolo zistené, že bolo vedené trestné stíhanie pre zločin sexuálneho zneužívania, ktorého sa mal dopustiť aj S. H., ktorý však z dôvodu nedostatku veku v čase spáchania skutku nebol trestne zodpovedný, a teda toto trestné stíhanie bolo zastavené. Maloletému bolo uložené aj výchovné opatrenie - napomenutie, ktoré tiež nevedlo k zlepšeniu správania maloletého. Zo správ poskytnutých Centrom pre deti a rodiny Lučenec a z opakovaných návštev a previerok v tomto zariadení má Okresná prokuratúra vedomosť, že maloletý S. rozvracal skupinu, nebolo možné sa venovať deťom a pre jeho správanie boli vychovávatelia sústredení len na jeho osobu, čo bolo na úkor ostatných maloletých detí zverených do tohto zariadenia. Preto Okresná prokuratúra s podaným návrhom úradu súhlasila v plnom rozsahu.

10. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

13. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 55 ods. 1 až 3 zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

15. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1 až 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Podľa § 81 ods. 1 a 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že u maloletého S. H., narodeného XX.XX.XXXX pretrvávajú výchovné problémy, ktoré nie je možné riešiť v zariadení s voľným režimom akým je centrum pre deti a rodiny. Problémy v správaní maloletého spočívajúce v neprimeranom sexuálnom správaní maloletého, nevhodnom správaní maloletého vo vzťahu k vychovávateľom (klamanie, vymýšľanie si, podráždenosť) a protiprávnom konaní maloletého (drobné krádeže, príp. ďalšie priestupky) boli riešené cestou psychologických sedení ako aj psychiatrických liečení, avšak neúspešne. Problémové správanie maloletého pretrváva aj naďalej a je potrebné ho riešiť v zariadení s pevným režimom, ktorým je reedukačné centrum. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné, aby bola ústavná starostlivosť nad maloletým ďalej vykonávaná v Reedukačnom centre Veľké Leváre, do ktorého bol maloletý na základe nariadeného neodkladného opatrenia (uznesenie č. k. 15P/70/2022-83 zo dňa 22.08.2022) dňa 30.08.2022 premiestnený.

22. V súlade s citovanými ustanoveniami zákona o rodine, keďže rodičia naďalej neprejavujú o maloletého záujem, teda naďalej trvajú dôvody, pre ktoré bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, súd ponechal maloletého v ústavnej starostlivosti a výrokom I. rozhodnutia zmenil rozhodnutie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/35/2019-98 zo dňa 10.10.2019, právoplatné a vykonateľné dňa 30.11.2019 v časti určenia zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti

tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým S. H., narodeným XX.XX.XXXX sa bude z vyššie uvedených dôvodov vykonávať v Reedukačnom centre Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre.

23. Keďže súd nezískam počas konania žiadne vedomosti o majetkových pomeroch rodičov maloletého dieťaťa, súlade s § 81 ods. 1 a 2 zákona o rodine uložil rodičom maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého XX%H. mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia na účet Reedukačného centra, Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.